

ת"פ 5994/06/22 - מדינת ישראל נגד בשאר אפיניש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 5994-06-22 מדינת ישראל נ' אפיניש(עציר) פ"ל
5479-07-21 (פתח תקווה)

לפני בעניין:	כבוד השופטת טל לחיאני שהם המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד חזן גרימברג
נגד הנאשם		בשאר אפיניש ע"י ב"כ עוה"ד אור בן שאן ו/או עו"ד מוני בן מוחה

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה, לפי סעיף 10(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"), וכן עבירה של נהיגה ללא רישיון, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "פקודת התעבורה").

מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 30/05/22 בסמוך לשעה 19:18, בצומת הרחובות יצחק רגר - וינגייט בעיר באר שבע, הבחינו שוטרים, שהיו רכובים על אופנועי משטרה, בנאשם, כשהוא נוהג ברכב בצורה חריגה ומחשידה כמסוכנת למשתמשי הדרך.

כשהנאשם התקדם בנסיעתו ברכב לכיוון צפון הפעילו שוטרים אורות משטריים, הגיעו אל רכבו, ונעצרו בצדו הימני. אחד השוטרים הזדהה כשוטר וביקש מהנאשם לדומם את מנוע רכבו. משראה השוטר כי הנאשם לא שעה לפנייתו, הוא ירד מן האופנוע ונעמד לצד רכבו של הנאשם. הנאשם בתגובה, בעוד אור אדום דולק ברמזור הצומת, לחץ על דוושת הגז בחוזקה, ונמלט מהמקום עם רכבו, תוך שהוא חוצה את הצומת בפניה שמאלה. השוטר הנוסף, אשר היה רכוב עדיין על אופנועו המשטרי - החל לדלוק אחר הנאשם בכיוון נסיעתו.

הנאשם בהימלטותו הגיע סמוך לצומת, שם, כשהבחין בשורת רכבים העומדים בכביש לאור רמזור אדום שדלק, עלה על אי תנועה במקום וחצה אותו לעברו השני, כך שנהג נגד כיוון התנועה עד שפנה שמאלה לרחוב אחר. הנאשם המשיך בנסיעתו, הגיע לצומת נוסף, שם חצה את הצומת שמאלה לכיוון מזרח, שוב כשרמזור אדום דולק בצומת, תוך שהוא גורם לרכב שעבר בצומת לבלום.

הנאשם המשיך בנסיעתו, וכשהגיע לצומת נוסף חצה גם צומת זה כשרמזור אדום דולק בצומת, אז התנגש ברכבו של ל.ב. (להלן: "המתלונן") אשר באותה עת חצה עם רכבו את הצומת בפניה שמאלה לכיוון דרום כשרמזור ירוק דולק ברמזור שבכיוון נסיעתו. כתוצאה מההתנגשות נפתחה כרית האוויר ברכבו של המתלונן, והמתלונן פונה באמצעות אמבולנס לקבלת טיפול רפואי במלר"ד בבית החולים "סורוקה" כשהוא סובל מכאבים, חבלות ושריטות ביד שמאל, מפגיעה בברך שמאל וכאבים בקרסול ימין ובאזור החזה.

כל זאת עשה הנאשם עת נהג ברכב כשהוא בלתי מורשה לנהיגה (להלן: "התיק העיקרי").

2. הנאשם צירף תיק נוסף, שדינו הוכרע ביום 13/09/21 במסגרת הסדר טיעון בבית משפט לתעבורה בפתח תקווה - פ"ל 5479-07-21, בו הורשע הנאשם בהתאם להודאתו בביצוע עבירות נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה), לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה וכן עבירה של נהיגת רכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל-1970.

מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 17/07/21 בשעה 05:52 או בסמוך לכך, נהג הנאשם ברכב בכביש 446 מכיוון דרום לצפון, וזאת בידעו כי הוא אינו אוחז ברישיון נהיגה תקף, בהיותו בלתי מורשה כלל לנהיגה ברכב ומבלי ביטוח תקף (להלן: "התיק המצורף").

הסדר הטיעון

3. ביום 22/11/22 הוצג הסדר טיעון בתיק העיקרי במסגרתו, כאמור, הודה הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן והוכרע דינו. במסגרת ההסדר הוסכם כי המאשימה תעתור להטיל על הנאשם עונש מאסר בן 4 שנים, מאסר מותנה, קנס, פסילת רישיון נהיגה בפועל ועל תנאי וכן פיצוי למתלונן, בעוד ההגנה תהא חופשית בטיעוניה.

במעמד הדיון ביקש ב"כ הנאשם לצרף את התיק המצורף. המאשימה לא התנגדה לבקשה, אך הבהירה כי עמדתה העונשית נוגעת אך ורק לתיק העיקרי וכי במסגרת התיק המצורף הוצג הסדר נפרד.

כעולה מפרוטוקול הדיון בפ"ל 5479-07-21 מיום 13/09/21, בתיק המצורף הוצג הסדר במסגרתו הודיעה ב"כ המאשימה שהצדדים יעתרו להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל שיכול ויורצו בעבודות שירות, בכפוף לחוות דעת ממונה, מאסר מותנה בן 7 חודשים ל-3 שנים, 24 חודשי פסילה בפועל (הכוללת הפעלת פסילה מותנית), פסילה מותנית וקנס.

במעמד הדיון, בשל גילו של הנאשם והעובדה כי התיק המצורף מחייב הגשת תסקיר לעונש, הופנה הנאשם לקבלת תסקיר שירות המבחן בטרם טיעון לעונש.

תסקיר שירות המבחן

4. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם כבן 23, נעדר עבר פלילי, רווק המקיים קשר זוגי שבני משפחתו התקשו

לקבלו בשל היותה של בת הזוג יהודייה, ולהם ילד כבן עשרה חודשים. הנאשם מגיע ממשפחה פוליגמית, בה אמו הייתה אשתו השנייה של אביו אשר נפטר בהיותו ילד. אמו נישאה בשנית ובעלה גידל אותו כבנו. לדברי הנאשם, סיים 11 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, ונשר מלימודים לאור רצונו להשתלב בתעסוקה.

בשיחה עם שירות המבחן במסגרת תיק התעבורה, הודה הנאשם בביצוע העבירה וטען כי עשה זאת מאחר ודאג לבת זוגו, וכי בעתיד לא ישוב על מעשיו. שירות המבחן התרשם כי אמירה זו נאמרה מן הפה אל החוץ, ללא כוונה אמיתית וללא הבנה עמוקה של הדברים, וזאת לאור התנהגותו בתיק העיקרי. ביחס לתיק העיקרי, הנאשם הודה בביצוע המעשים, לדבריו על מנת לדאוג לתרופות לבנו, ביטא צער על ביצועם, וכן טען כי ערך שינוי ועל כן לא ישוב על מעשיו, אך התקשה לתת דוגמאות קונקרטיות לשינוי.

שירות המבחן, לאחר שבחן גורמי סיכון וסיכוי בעניינו של הנאשם, העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות מצדו, ועל כן נמנע ממתן המלצה טיפולית-שיקומית בעניינו, והמליץ על הטלת מאסר לצד רכיבי ענישה נוספים.

ראיות לעונש

5. במסגרת טיעוני המאשימה לעונש הוגש דיסק המתעד את האירוע הן ממצלמות הגוף של השוטרים והן ממצלמות האבטחה העירוניות **(ת/2)**. כמו כן, הוגש תצהיר נפגע עבירה **(ת/3)**, גיליון רישום תעבורתי קודם **(ת/4)**, פרוטוקול ההסדר בתיק המצורף **(ת/5)** ופסילה מותנית **(ת/6)**.

טיעונים לעונש

6. בטיעון כתוב לעונש אשר התייחס ל**תיק העיקרי** הפנתה המאשימה לערכים החברתיים המוגנים שנפגעו באופן משמעותי כתוצאה ממעשיו של הנאשם, וזאת בשים לב לנהיגתו המסוכנת של הנאשם בטבורה של עיר, בשעה שרכבים רבים נוסעים בדרך, עת הוא מתעלם משוטרים שדולקים אחריו ועד שגרם לתאונת דרכים. בנוסף, התייחסה המאשימה לנזק אשר נגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם - הכלכלי, הפיזי והנפשי, כפי שעולה מעובדות כתב האישום המתוקן ומתצהיר נפגע העבירה, לפוטנציאל הנזק המשמעותי אשר אך בדרך נס לא התממש, וכן לעובדה שהנאשם ביצע המעשים עת הוא בלתי מורשה לנהיגה וכי הוא לא עצר את מנוסתו והמרדף הופסק רק לאור אותה התנגשות עוצמתית.

במצב דברים זה, ולאור מדיניות הענישה הנהוגה אליה הפנתה, עתרה ב"כ המאשימה למתחם עונש הולם הנע בין 3.5 ל-6 שנות מאסר לצד 5-10 שנות פסילה בפועל וענישה נלווית.

במסגרת הסדר הטיעון עתרה המאשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר בן 4 שנים, לצד מאסר מותנה ארוך ומרתיע, קנס ופיצוי משמעותיים, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים, בשים לב לחזרתיות במעשי הנאשם, ופסילת רישיון מותנית - ממושכת אף היא. לטעם המאשימה, עתירתה זו שוקלת יתר על המידה את הודאתו של הנאשם, העדר עבר פלילי ונסיבותיו האישיות, שכן אל מול השיקולים לקולה, ישנם שיקולים לחומרה שללא הסדר הטיעון היה מצדיק ענישה ברף הבינוני של המתחם. בעניין זה הפנתה לעברו התעבורתי של הנאשם, העובדה כי ביצע העבירה בזמן שתלוי ועומד כנגדו הליך תעבורתי אחר, גורמי הסיכון שעלו מתסקיר שירות המבחן והעדר המלצה טיפולית בעניינו, כמו גם הצורך בהרתעת היחיד והרבים.

במעמד הדיון התייחסה המאשימה להסדר הטיעון שהוצג בתיק המצורף, במסגרתו עתרו הצדדים להטיל על הנאשם 6 חודשי עבודות שירות לצד ענישה מוסכמת. המאשימה טענה כי מלכתחילה הוסכם כי במידה והנאשם לא יתאים לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, יהא עליו לרצותו מאחורי סורג ובריא. לפיכך, בשים לב אף לעברו התעבורתי המכביד ולעובדה כי ביצע את מעשי העבירה במסגרת התיק העיקרי במקביל לניהול ההליך - יש לקבוע כי עונש המאסר ירוצה במצטבר לעונש שיטל עליו בגין התיק העיקרי. עוד הפנתה לכך שבמסגרת תיק זה הייתה הסכמה על הפעלת פסילה על תנאי.

7. ב"כ הנאשם טען בנוגע לתיק העיקרי למתחם עונש הולם הנע בין 18 ל-36 חודשי מאסר בפועל. לטענתו, האירוע גילם את מלוא הנזק הפוטנציאלי בקורות תאונת הדרכים, שעל אף שקרתה, ומבלי להקל ראש בסבל של המתלונן - לא גרמה נזק משמעותי לגוף ולרכוש. עוד הפנה לעובדה כי בסופו של יום מדובר במרדף לאורך כקילומטר אחד בלבד, שארך כדקה, ולכך שלאחר קורות התאונה הנאשם עצר מיוזמתו את רכבו והסגיר עצמו למשטרה.

ב"כ הנאשם אף הפנה לפסיקה התומכת לטענתו בעתירתו וטען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה איננה רלוונטית לנסיבות מקרה זה.

באשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, הפנה ב"כ הנאשם לגילו של הנאשם, היותו נעדר עבר פלילי, הודאתו ולקיחת אחריות, כמו גם לנסיבותיו האישיות. משכך, עתר להטיל על הנאשם ענישה ברף התחתון של המתחם.

ביחס לתיק המצורף - משעתיד הנאשם לרצות את עונשו בגין תיק זה מאחורי סורג ובריא על אף שההסדר כלל הסכמה להטלת 6 חודשי מאסר בעבודות שירות - עתר בא כוחו כי עונשו ירוצה, רובו ככולו, בחופף לעונש המאסר שיטל במסגרת התיק העיקרי, כך שלכל היותר יוטלו על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל בסך הכל.

באשר לרכיבי ענישה כלכליים עתר ב"כ הנאשם כי בית המשפט ישקול אף את מצבו הכלכלי והאיש של הנאשם, לצד העובדה כי המתלונן קיבל פיצוי מחברת הביטוח כך ששופה על הנזקים שנגרמו לו כתוצאה מהתאונה, ויטיל על הנאשם פיצוי סמלי וקנס מתון. באשר לאורך הפסילה, עתר ב"כ הנאשם כי בית המשפט יסתפק בפסילה מתונה על מנת לאפשר לנאשם בעתיד להוציא רישיון כחלק מהשתלבות עתידית בעולם התעסוקה.

הנאשם במעמד הדיון הביע צער על מעשיו וטען כי שילם על כך בעצם מעצרו, וכי המעצר הוביל אותו ללמוד את הלקח והוא לא ישוב על ביצוע המעשים עליהם נותן את הדין.

דין והכרעה

8. בפתח ההכרעה אתייחס לקביעתו מתחם העונש ההולם ומיקומו של הנאשם בתוככי המתחם ביחס לתיק העיקרי. לאחר שזה ייקבע, אבחן את הסדר הטיעון שהוצג במסגרת התיק המצורף, וככל שאכבדו אשקול איזה עונש יש לגזור על הנאשם ביחס לשני התיקים יחד.

התיק העיקרי

9. על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב: "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

אין מחלוקת בין הצדדים כי כתב האישום מתאר אירוע אחד שבגינו יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד.

הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם כוללים בתוכם את ההגנה על שלומו וביטחונו של הציבור בכלל, וציבור משתמשי הדרך בפרט, לצד שמירה על מעמדו של שלטון החוק ואכיפת החוק.

בתי המשפט בערכאות השונות שבו וחזרו על הסיכון המשמעותי הטמון בביצוע עבירת סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה וכפועל יוצא מכך, הצורך להחמיר בענישה. יפים לעניין זה דברי בית המשפט העליון, אליהם הפנתה המאשימה בטיעוניה - "העבירה של סיכון חיי אדם במזיד בנתיב תחבורה טומנת בחובה פוטנציאל סיכון משמעותי לציבור משתמשי הדרך. מביצועה ניכר זלזול בחוק ובמשרתי הציבור האמונים על אכיפתו. פגיעה זו, בערכים חשובים בשיטתנו, היא העומדת בבסיס מגמת הפסיקה להחמרת הענישה בגינה..." [ראו: ע"פ 291/13 טאלב איברהים נגד מדינת ישראל (22/12/13) (פסקה 8)].

מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית, שכן על אף היות המרדף קצר, הספיק הנאשם במהלכו לעבור מספר צמתים ברמזור אדום, תוך שהתעלם מקיומם של כלי רכב רבים במסלול נסיעתו, נסע אף בניגוד לכיוון התנועה, גרם לרכב לבלום כדי למנוע תאונה - דבר שלא גרם לו לעצור את נסיעתו המסכנת, עד אשר גרם לתאונת דרכים, במסגרתה נגרם נזק הן לרכוש והן לגוף. כל זאת, עת הוא נוהג בהיותו בלתי מורשה לנהיגה וכשמתנהל נגדו הליך פלילי בגין נהיגה ללא רישיון נהיגה.

מדיניות הענישה הנהוגה

10. בטרם הפנייה לפסיקה נוהגת נציין את הידוע לכל ולפיו הפסיקה הנוהגת מהווה פרמטר אחד מתוך מספר פרמטרים שהתווה המחוקק לבתי המשפט בקובעם את מתחם העונש ההולם ו"מלאכת הענישה לעולם אינה מתמטית, ועליה להיגזר מנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה לגופו".

[ראו: ע"פ 4232/20 פלוני נגד מדינת ישראל (12/11/20) (פסקה 9)].

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי הגם שקיים מנעד ענישה רחב, תוך שבתי המשפט שוקלים פרמטרים שונים בהם טיב המעשים, ובכלל זה אורך ומשך המרדף, עבירות, ובכלל זה עבירות תעבורה נלוות, פוטנציאל הנזק הטמון באירוע והנזק שנגרם בפועל - הרי שכלל בעבירות מסוג זה מוטלת ענישה הכוללת מאסר בפועל ממושך מאחורי סורג ובריח.

ומכאן לפסיקה הנהוגה:

בע"פ 2410/04 מדינת ישראל נגד אבואלקיען (11/11/04), אליו הפנתה המאשימה, קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש והחמיר את עונש המאסר שהוטל על המשיב משנתיים ל-4 שנות מאסר, ואף החמיר את עונש הפסילה מ-3 ל-6 שנות פסילה, תוך שקבע שעושה כן מבלי למצות את הדין עם המשיב בשל היותו ערכאת ערעור. באותו מקרה לא ציית המשיב להוראות השוטרים לעצור ונהג בפראות בטבורה של עיר בשעה הומה. משתנאי הדרך חייבו את המשיב לעצור, זינקו השוטרים על הרכב, אך זה המשיך בנסיעתו, תוך שהוא גורר את השוטרים ופוצע אחד מהם ברגלו. ראוי להפנות לדברי כבוד השופט א' לוי אשר קבע בפס"ד זה, כבר בשנת 2004, כי "חברה מתוקנת אינה יכולה להשלים ואסור לה להשלים עם בריונות ופריקת עול מסוג זה, ומקל וחומר שאין להשלים עם כך כאשר מדובר בתופעה שרבים חוטאים בה, והמתרחשת כמעשה של יום ביום באזור הנגב. את התופעה החמורה הזו יש למגר כדי להבטיח את שלום הציבור, וגם כדי לאפשר לאנשי החוק למלא את תפקידם ללא מורא. תרומתם של בתי המשפט למאמץ שנועד להשיג מטרה זו צריכה לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה, ולנוכח פסקי דין שהוצגו בפנינו אנו חוששים כי ברמת הענישה הנהוגה כיום אין די, וספק אם רכיב ההרתעה זכה בה למענה הולם..."

בע"פ 285/13 אברהים מוסטפא נגד מדינת ישראל (24/10/13), אליו הפנתה המאשימה, דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער על חומרת העונש, במסגרתו הוטלו עליו 42 חודשי מאסר בפועל והופעל מאסר מותנה בן 4 חודשים - חציו בחופף וחציו במצטבר. זאת בגין אירוע במסגרתו, בשעת לילה מאוחרת, נהג המערער בעיר לוד, תחת השפעת משקאות משכרים, מבלי שהחזיק ברישיון נהיגה בתוקף וללא רישיון רכב תקף. משניסו השוטרים לעצרו, נמלט המערער בנהיגה פראית, שכללה, בין היתר, עליה עם הגלגל על המדרכה, נסיעה מזגזגת, ונסיעה בנתיב הנגדי. כאשר המערער הגיע למחסום המשטרה שנפרס על מנת לעצרו - הוא המשיך בנסיעה מהירה, עלה על הדוקרנים, פנה לעבר רחוב נוסף, שם עלה על אי תנועה, עד שנעצר סמוך לביתו. בחיפוש שנערך במכוניתו נמצאו כלי עישון סם וחשיש במשקל 0.3 גרם. בית המשפט העליון קבע קביעה עקרונית לפיה "על מנת למנוע אי הבנות לגבי מתחם הענישה, אחזור ואצהיר כי הלכת אלקיעאן עומדת איתן על רגליה גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין. דומה כי אין צורך להרחיב הדיבור על הסכנה היתרה הנובעת מתופעת המרדפים בהיבטים של סיכון חיי אדם. מי שנמלט משוטרים, תוך שהוא מסכן את חיי הנהגים האחרים ועוברי אורח תמימים, אף מבלי שיש בידו רישיון נהיגה וביטוח תקף, מעיד על עצמו כי אין מורא החוק עליו, כי הוא מזלזל בחיי אדם וכי יעשה הכל על מנת "להציל את עורו"."

בע"פ 2079/06 ו-2101/06 אבו עצא נגד מדינת ישראל (07/06/06) קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה על קולת העונש ודחה את ערעורו של המשיב על חומרתו, והחמיר את עונש המאסר שהוטל על המשיב משנתיים ל-4 שנות מאסר, וזאת על אף היות הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי. באותו מקרה לא ציית המשיב להוראות השוטרים לעצור, פתח במנוסה תוך שהשוטרים רודפים אחריו, במהלך הנסיעה אילץ נהגים לבלום בלימת חירום או לסטות לצד הדרך כדי למלט עצמם מפגיעה, ובהמשך אף ביצע עבירות תנועה עד שנקלע לפקק תנועה ושוטרים שזינקו לעברו לכדו אותו. בית המשפט ציין בפסק דין זה כי: "...שעת חירום היא בדרכים, הואיל וכמעט בכל יום מצטרפות משפחות רבות למעגל השכול שנגרם בעטייה של נהיגה רשלנית. בנסיבות אלו, כשבתוכנו מסתובבים לא מעטים המעלים, ומדעת, את רף הסיכון בכבישים לשיאים שלא ידענו כמותם, מצווה בית המשפט להחמיר בענישה כדי לתרום את תרומתו לביעורו של נגע זה". יש לציין כי במקרה זה לא נגרם בפועל כל נזק ומדובר אף באירוע קצר משמעותית מזה המונח לפניי כעת.

בע"פ 9529/08 אלעס נגד מדינת ישראל (07/04/09) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של המשיב על חומרת העונש. באותו מקרה נהג המערער, כשברכו 3 נוספים, באופן שאילץ נהגים אחרים לבלום בלימת חירום כדי להימנע מתאונה. כאשר ניסה הרכב המשטרתי לעקוף את רכבו של המערער, הסיט המערער את הרכב בכדי לפגוע בשוטרים או ברכבם או לסכן את בטיחותם, באופן שאילץ את השוטר שנהג ברכב לבלום. המרדף הגיע לסיומו רק לאחר שאירע תקר באחד מגלגלי הרכב של המערער. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 42 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה, ופסילה למשך 4 שנים. בית המשפט קבע כי העונש שהוטל על המערער איננו חורג מרף הענישה במקרים דומים ואף קבע כי: "...המעשים בהם הורשע המערער, על פי הודאתו, הינם חמורים ויש בהם להעיד על זלזול בחיי אדם, אותם הוא סיכן בנהיגתו הפרועה, כמו גם בשלטון החוק ובגורמים המופקדים על אכיפתו. לא בכדי הנחה בית משפט זה את הערכאות הדיוניות להחמיר בענישה בכל הקשור לעבירת סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, אשר העונש הקבוע בצידה בחוק הוא עשרים שנות מאסר".

בע"פ 6739/09 אבו סיאם נגד מדינת ישראל (15/10/09) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של המשיב אף לעניין חומרת העונש. באותו מקרה, לאחר ששוטרים סימנו למערער לעצור - זה לא ציית להם והחל להימלט בנסיעה מהירה תוך שסיכן את מי שנקלע לדרכו. כך לדוגמה - עקף משאית תוך שעלה על אי תנועה, עקף רכב מימין, נסע בניגוד לכיוון התנועה, עלה על מדרכה ואשה וילדים שהיו עליה נאלצו לקפוץ לכביש כדי להימנע מפגיעה. בית המשפט המחוזי הטיל על המערער 4 שנות מאסר לריצוי בפועל, לצד מאסר מותנה, ופסילה למשך 5 שנים. בית המשפט קבע כי נוכח חומרת המעשים, לא ראה מקום או עילה להתערב בגזר הדין.

בע"פ 5981/15 ו-7190/15 סלוצקי נגד מדינת ישראל (05/07/16), אליו הפנתה המאשימה, קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה, דחה את ערעורו של המערער, והחמיר את עונשו של המערער מ-24 ל-34 חודשי מאסר בפועל והחמיר אף בעונש הפסילה מ-24 ל-36 חודשי פסילה בפועל, תוך שקבע כי איננו ממצה את הדין בהיותו ערכאת ערעור. באותו מקרה, לא נשמע המערער להוראות אופנוע משטרתי לעצור, נהג בפראות בעיבורה של עיר תוך עליה על מדרכות, עקיפת רכבים באופן מסוכן, אי מתן זכות קדימה להולכי רגל וגרימת נזק לרכוש. כל זאת עת הוא נוהג בהיותו פסול מלנהוג. באותו מקרה לא נגרם נזק לגוף. בית המשפט העליון קבע כי "נוכח האמור, השתכנעתי כי יש לקבל במידה רבה את טענת המערער ולקבוע את מתחם העונש ההולם בעניינו של המשיב בטווח שבין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל".

בת"פ (מחוזי ב"ש) 71172-12-19 מדינת ישראל נגד אל צאנע (18/09/22) אליו הפנתה ההגנה, קבע בית המשפט מתחם עונש הולם הנע בין 30-48 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעת הנאשם בביצוע עבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, הפרעה לשוטר וניסיון גניבת רכב. זאת בגין אירוע בו בעת שניסה לגנוב רכב, ובזמן שבעל הרכב נסע אחריו, ניסה הנאשם להימלט, ומשהצטרפו שוטרים למרדף, לא נענה להוראות השוטרים, עקף מחסומים, עקף רכבים בצורה מסוכנת, נסע בניגוד לכיוון התנועה ואף נמלט רגלית מהמקום. באותו מקרה לא נגרם נזק לרכוש או לגוף. לא ניתן ללמוד מהענישה אשר הוטלה במקרה זה לעניינו, וזאת מאחר ובמקרה זה חרג בית המשפט לקולה ממתחם הענישה מטעמי שיקום.

בת"פ (מחוזי ב"ש) 14459-01-18 מדינת ישראל נגד אבו כף (21/10/18) קבע בית המשפט מתחם עונש הולם

הנע בין 3-5 שנות מאסר בפועל לצד 2-5 שנות פסילת רישיון בפועל, בגין הרשעת הנאשם בביצוע עבירות סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה, ונהיגה ללא רישיון ולא ביטוח. זאת בגין אירוע בו מתנדבי משטרה סימנו לנאשם לעצור - זה לא שעה להוראתם והמשיך בנסיעה. בהמשך, שוטר שהיה בניידת סמויה כרז לנאשם לעצור - אך זה המשיך בנסיעה. במקביל, שוטר ומתנדב נוספים העמידו את רכבם במאונך כשאורות הסירנה פועלים ואותות לנאשם לעצור, אך זה חלף על פני הניידת, חצה את הצומת ברמזור אדום והתנגש ברכב אחר. כל זאת עשה הנאשם כשהוא ללא רישיון נהיגה וביטוח. כתוצאה מהאמור שני כלי הרכב ניזוקו משמעותית ונהג הרכב הנפגע נחבל מכרית האוויר בפניו ונגרמה לו המטומה באגן. לאחר שבית המשפט שקל אף את היות הנאשם צעיר נעדר עבר פלילי, המשולב בתעסוקה ואשר הודה במעשים - הטיל עליו 42 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר מותנה, פיצוי בסך 20,000 ₪, ופסילה בפועל למשך שנתיים. הנאשם חזר בו מערעור שהגיש (ע"פ 8255/18).

לא מצאתי ללמוד מע"פ 1925/14 עלוש נגד מדינת ישראל ומע"פ 5626/14 לנקין נגד מדינת ישראל, אליהם הפנתה המאשימה, בשל השוני המהותי בין נסיבות אותם מקרים למקרה שלפניי.

לא מצאתי אף ללמוד מע"פ 4626/20 גולדשטיין נגד מדינת ישראל אליו הפנתה ההגנה, וזאת לאור השוני המהותי בין נסיבות אותו מקרה למקרה שלפניי, שכן הגם ששם שנפצעו שלושה אנשים כתוצאה ממעשיו המערער, לא בוצע מרדף ברחובות עיר על ידי שוטרים, והמערער לא הורשע בנהיגה ללא רישיון. אף לא מצאתי ללמוד מת"פ (מחוזי ב"ש) 36727-12-18 מדינת ישראל נגד אלאעסם, גם כן בשל השוני המהותי בין נסיבותיו של אותו מקרה למקרה שלפניי. אמנם בית המשפט המחוזי התייחס בחומרה לעובדה כי הנאשם למעשה "רדף" אחרי מי ש"ברח" ממנו, בשונה מהמרדפים הקלאסיים של רכבי משטרה אחרי נהגים, אלא ששם לא נגרם כל נזק לרכוש או לגוף ולא בוצעו עבירות תעבורה נלוות כדוגמת נהיגה ברמזור אדום או נהיגה ללא רישיון. אף לא מצאתי ללמוד מת"פ 25370-04-20 (מחוזי ב"ש) מדינת ישראל נגד אבו רקייק (30/05/21) בשל השוני המהותי בין נסיבות אותו מקרה למקרה שלפניי.

נסיבות ביצוע העבירה

11. במסגרת נסיבות ביצוע העבירה יש לשקול את היות הנאשם המבצע היחיד של העבירות וכי על אף שהאירוע ספונטני ולא מתוכנן, היו לנאשם רגעים רבים בהם יכול היה לבחור לעצור את הרכב ולהימנע מהמשך הנסיעה הפרועה וסיכון העוברים והשבים בדרך, אך הוא בחר להמשיך במעשיו, עד שרק תאונת הדרכים שגרם לה הובילה להפסקת המרדף.

עיון בעובדות כתב האישום המתוקן וצפייה בתיעוד המרדף במצלמת הגוף של השוטר מעלים כי המרדף עצמו ארך אמנם דקה אחת בלבד, כפי שאף טען ב"כ הנאשם, אך במהלכה הספיק הנאשם לסכן באופן ממשי את משתמשי הדרך. המרדף החל בשעה 19:17:30 והסתיים בתאונה בשעה 19:18:30, עת הנאשם עוצר רכבו על המדרכה ונשכב על הרצפה כשידיו על הקרקע. על אף משכו הקצר של המרדף, במהלכו הספיק הנאשם לעלות על אי תנועה, לעבור לכביש נגדי, לנסוע בניגוד לכיוון התנועה, לחצות מספר צמתים ברמזור אדום, כשבצומת אחת הוא גרם לרכב לבלום בתוך הצומת ורק בשל כך נמנעה תאונה, ובצומת נוסף, עת הוא נוהג ברמזור אדום - גרם לתאונה עם רכב. משכך, אין לייחס משקל משמעותי לפרק הזמן הקצר בו בוצע המרדף, שכן בתוך פרק זמן קצר זה הספיק הנאשם לנהוג בפראות, לסכן את משתמשי הדרך ואף לגרום לתאונה. ודוק, אין בידי לקבל טענת ב"כ הנאשם לנסיבות מקלות במקרה דנן שכן

הנאשם הסגיר עצמו לכאורה לידי המשטרה, שכן הנאשם עשה כן רק לאחר שגם רכבו נפגע כתוצאה מהתאונה, דבר שחייב את הנאשם לעצור בצד הדרך.

[ראו: ת/2, סרטון מצלמת גוף (אירוע 104414981, סרטון ראשון)].

לא זו אף זו, כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, כתוצאה ממעשי הנאשם המתלונן פונה לבית החולים כשהוא סובל מכאבים, מחבלות ושריטות ביד שמאל, פגיעה בברך שמאל וכאבים בקרסול ימין ובאזור החזה. מתצהיר נפגע העבירה (ת/3) אף עולה כי הפגיעה בברך הובילה לצליעה שנמשכה מספר חודשים.

עוד יש לשקול את פוטנציאל הנזק המשמעותי הקיים באירוע שכזה. בעניין זה, אין בידי לקבל את עמדת ב"כ הנאשם לפיה תוצאות האירוע מגלמות את מלוא פוטנציאל הנזק הטמון באירוע זה. נהיגה פרועה ומסוכנת, תוך חציית רמזורים אדומים, עלייה על אי תנועה, נהיגה בניגוד לכיוון התנועה, בלב עיר בשעות היום, עת בכבישים נוסעים כלי רכב רבים - מגלמת פוטנציאל נזק משמעותי ביותר. העובדה כי במזל הספיק רכב אחד לבלום בטרם פגע ברכבו של הנאשם עת זה נסע בצומת בניגוד לרמזור אדום, והעובדה כי במקרה לא ישב ברכבו של המתלונן אדם נוסף, או תרחישים רבים ואחרים שהיו עשויים להתקיים במקרה בו אדם נוהג תוך שהוא עסוק רק בהימלטותו מפני השוטרים מבלי להקדיש ולו רגע לחשש שמא יפגע באחר במהלך מנוסתו - אינם מבטלים את עצם הנזק הפוטנציאלי הגלום באירוע שכזה. לא זו אף זו, הגם שלמרבה המזל לא נגרם נזק משמעותי לגוף, תיעוד מצלמות האבטחה העירוניות יכולות לתת פרספקטיבה נוספת לפוטנציאל הנזק - בעת שג'יפ סיטרואן פונה שמאלה בצומת רגר, רכב הנאשם פשוט ממשיך בנסיעה ישירה ומתנגש בחלקו הקדמי של הג'יפ. מעוצמת הפגיעה, הג'יפ מסתובב במקום, והפגוש הקדמי נפגע. כשאנשים מגיעים לרכב שנפגע ופותחים את דלת הנהג ניתן לראות כי כריות האוויר של הג'יפ נפתחו. היינו, סיבוב הג'יפ כתוצאה מהפגיעה ופתיחת כריות האוויר - אף בהם יש כדי להעיד על עוצמת ההתנגשות ופוטנציאל הנזק.

[ראו: ת/2 תיעוד מצלמות אבטחה, צומת רגר (מצלמה 9) דקה 19:18:30].

אם לא די בנסיבות שפורטו לעיל, הרי שאת מעשיו החומרים ביצע הנאשם עת הוא בלתי מורשה לנהיגה, ובכך יש נסיבה נוספת לחומרה, שכן עצם הנהיגה ברכב ללא הכשרה מתאימה מגלמת בתוכה סיכון ממשי למשתמשים בדרך. [ראו: עפ"ת (מחוזי ירושלים) 370900-05-10 מדינת ישראל גנד עודה (07/07/2010)]. כמו כן, את המפורט ביצע כאמור הנאשם בזמן שמתנהל כנגדו הליך פלילי בעניין דומה אשר טען כי ממנו השכיל ולמד שלא לחזור על אותם מעשים.

12. לאור האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול מעשיו של הנאשם נע בין 38-54 חודשי מאסר בפועל. ביחס לרכיב הפסילה אני קובעת מתחם הנע בין 3-5 שנות פסילה בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה -

13. הנאשם צעיר, יליד שנת 2000, מנהל קשר זוגי והורה לילד, נעדר רישום פלילי קודם. ברי כי שליחתו של הנאשם אל מאחורי סורג ובריוח תפגע בו ובמשפחתו. הגם שהנאשם נעדר רישום פלילי קודם, בעברו 4 הרשעות תעבורה קודמות, האחת בגין ביצוע עבירת נהיגה ללא רישיון - בלתי מורשה, בגינה נדון, בין היתר, לעונש פסילה על תנאי שלא הרתיעו מלשוב ולבצע עבירות. זאת ועוד, את העבירות בתיק העיקרי, הוא ביצע, כאמור, עת הוא ממתין לגזירת דינו בתיק המצורף.

הנאשם הודה בביצוע העבירות. עם זאת, עיון בתסקיר שירות המבחן מלמד כי הנאשם לא לקח אחריות מלאה על מעשיו, שכן הסבריו לשירות המבחן כאילו החל בבריחה מבלי שהבין כי מדובר בשוטרים שהורו לו לעצור, סותרים את עובדות כתב האישום המתוקן בהם הודה ואף את העולה מתיעוד האירוע, בו ניתן לראות שהשוטר היה לבוש מדי משטרה ונהג באופנוע עם אורות משטרה מהבהבים. באשר לפער בין הודאה אל מול לקיחת אחריות אמיתית והמשקל שיש לתת להודאה מסוג זה בעת גזירת העונש ראו: **ע"פ 1116/21 בדר נגד מדינת ישראל (30/06/21)**.

לא זו אף זו, שירות המבחן העריך כי קיים סיכון גבוה להישנות עבירות מצד הנאשם, ועל כן נמנע מכל המלצה טיפולית - שיקומית בעניינו.

הרתעת הרבים

14. חדשות לבקרים אנו עדים לאירועים בהם נהגים נוהגים באופן פרוץ, תוך שהם מסכנים את משתמשי הדרך והשוטרים, במקום לציית להוראות שוטרים לעצור את רכבם. משכך, ובשים לב לפסיקה שפורטה לעיל, ברי כי קיים צורך אף לשקול את הרתעת הרבים בקביעת עונשו של נאשם זה. יפים לעניין זה דברי כבוד השופט י' עמית בע"פ **1919/22 מקדשי נגד מדינת ישראל (02/08/23)** לפיהם **"... על הענישה בעבירות הכרוכות במרדף לשקף את תרומת בתי המשפט בהגנה על הציבור ועל השוטרים העושים מלאכתם. כפי שנאמר פעמים רבות בפסיקה, "חברה מתוקנת לא יכולה להשלים עם תופעות של נהיגה פראית וביריונית אשר מסכנת את ביטחון ציבור הנהגים ועוברי הדרך"**.

15. סוף דבר, לאחר ששקלתי כל השיקולים הנדרשים לצורך הכרעה בעניינו של נאשם זה, באתי לכלל מסקנה כי יש להטיל עליו ענישה ברף הנמוך-בינוני של מתחם העונש.

באשר לרכיב הפיצוי, בשים לב לנזק שנגרם לגופו של המתלונן כפי שבא לידי ביטוי בעובדות כתב האישום המתוקן ותצהיר נפגע העבירה ולנזק שנגרם לרכב הטויוטה, ברי כי יש להטיל פיצוי משמעותי לטובת נפגע העבירה ואין ליתן משקל משמעותי למצבו הכלכלי של הנאשם - טענה שנטענה בעלמא ולא גובתה במסמכים כלשהם.

באשר לרכיב פסילת רישיון נהיגה בפועל, על אף עתירת ב"כ הנאשם כי זו תהיה לא ארוכה, לאור חומרת מעשי העבירה ובשים לב לפסיקה אשר הוצגה לעיל, לא ניתן להסתפק בפסילת רישיון קצרה, ויש להטיל פסילה משמעותית אשר תהלום את חומרת המעשים ותהווה גורם מרתיע נוסף מביצוע עבירות מסוג זה בעתיד.

התיק המצורף

16. בהתאם לפרוטוקול הדיון מיום 13/09/21 (ת/5), הנאשם הודה בביצוע עבירות נהיגה ללא רישיון (בלתי מורשה) ונהיגה ללא ביטוח, והצדדים עתרו במשותף להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות, "ואם לא יימצא מתאים ירצה את עונשו מאחורי סורג ובריח" (עמוד 5 שורה 9), לצד ענישה נלווית.

במסגרת הטיעון לעונש לא הציגו הצדדים את נימוקי ההסדר, אך בשים לב להודאתו, לעברו התעבורתי שאיננו מכביד, ולעובדה כי קיים איזון בין ענישה מוחשית לענישה צופה פני עתיד - יש לקבוע כי ההסדר הוא סביר ויש לכבדו. משהנאשם עצור ואיננו יכול לרצות מאסר בעבודות שירות, אטיל על הנאשם מאסר בן 6 חודשים מאחורי סורג ובריח. משהוסכם מלכתחילה כי במידה והנאשם לא ימצא מתאים, המאסר ירוצה כולו מאחורי סורג ובריח, משורת הדין, לא היה מקום לחפיפה כלשהי בין המאסרים. עם זאת, משעונש המאסר שהנאשם עתיד לרצות הוא עונש ארוך ומשמעותי, לפני משורת הדין אני קובעת כי חודשיים מתוך ששת חודשי המאסר שיש להטיל על הנאשם במסגרת התיק המצורף יחפפו את עונש המאסר שיוטל במסגרת התיק העיקרי.

17. סוף דבר אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. **47 חודשי מאסר בפועל מהם ינוכו ימי מעצרו.**
2. **7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר שלא יעבור שוב עבירה של נהיגה ללא רישיון ו/או נהיגה בזמן פסילה.**
3. **10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר שלא יעבור שוב עבירה לפי סימן ד' לפרק י' לחוק העונשין.**
4. **פוסלת את הנאשם מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 5 וחצי שנים. בהעדר רישיון להפקדה, מניין הפסילה יחל להימנות מיום שחרורו מן המאסר אף ללא צורך בהפקדת רישיון.**
5. **מפעילה פסילה מותנית בת 9 חודשים שהוטלה על הנאשם ביום 04/07/21 במסגרת פ"ל 5299-02-21. בשים לב להסדר הטיעון בתיק המצורף, הפסילה המותנית תופעל בחופף לעונש הפסילה שהוטל על הנאשם.**
6. **10 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר שלא יעבור שוב עבירה לפי התוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה ו/או עבירה של נהיגה בשכרות.**

7. **הנאשם ישלם למתלונן (ע"ת 5 בתיק העיקרי) פיצוי על סך 10,000 ₪.**

עמוד 11

הפיצוי ישולם ב-4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך 30 יום מהיום.

8. הנאשם ישלם קנס בסך 7500 ₪ או 25 ימי מאסר תמורת הקנס.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון תוך 6 חודשים מהיום.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ח' ניסן תשפ"ג, 30 מרץ 2023, במעמד הצדדים.